

HZJZ

HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO
Rockefellerova 7
HR-10000 Zagreb
T: +385 1 4863 222
F: +385 1 4863 366

www.hzjz.hr

Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Zagreb, 07.09.2021.

POSTUPANJE S BLISKIM KONTAKTIMA U ODGOJNO-OBRAZOVNIM USTANOVAMA: MJERA ZDRAVSTVENOG NADZORA U SAMOIZOLACIJI

Vežano na upute za sprječavanje i suzbijanje epidemije bolesti COVID-19 za rad predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola u školskoj godini 2021./2022.¹ niže su detaljnije opisane smjernice koje pomažu pri odlučivanju o postupanju s bliskim kontaktima u slučaju utvrđivanja zaraze koronavirusom u školskom i vrtičkom kolektivu, a sukladno dokumentu Postupanje s oboljelima, bliskim kontaktima oboljelih i prekid izolacije i karantene.²

Važan je individualan pristup u postupanju i uzimanje u obzir svih relevantnih čimbenika kako mjera samoizolacije bliskih kontakata oboljelih ne bi uzrokovala veće smetnje u provođenju nastave i obitelji učenika nego što je nužno.

Kada se u djeteta ili djelatnika utvrdi zaraza koronavirusom, postupa se sukladno odluci nadležnog epidemiologa ili školskog liječnika što, uz ostalo, znači da se za sve osobe u kojih se utvrdi da su bile u bliskom kontaktu sa zaraženom osobom u vrijeme kada je osoba mogla biti zarazna izriče mjera aktivnoga zdravstvenog nadzora u samoizolaciji.

Određivanje bliskih kontakata provodi nadležni epidemiolog ili školski liječnik na temelju epidemiološke ankete oboljelih i kontakata te uz suradnju i pomoć u prikupljanju podataka djelatnika škole. U složenim situacijama provodi se epidemiološki izvid na terenu. Kao i prošle školske godine, djelatnici škola pomažu školskim liječnicima i epidemiolozima na način da:

-
- prikupljaju podatke o kontaktima u školi (tko od učenika sjedi na udaljenosti do 2 m od pozitivnom učeniku, tko se učestalo druži s pozitivnim učenikom i sl.),
 - prosljeđuju e-korespondencijom i na druge odgovarajuće načine roditeljima poruku zavoda za javno zdravstvo o potrebi samoizolacije njihove djece,
 - obavještavaju zavode za javno zdravstvo o boravku osobe (djeteta, djelatnika, roditelja) pozitivne na SARS-CoV-2 u odgojno-obrazovnoj ustanovi.

Pri određivanju bliskih kontakata koriste se kriteriji za bliski kontakt sadržani u dokumentu ².

Odluka ovisi o više čimbenika na temelju informacija o situaciji kontakta i o oboljeloj osobi i kontaktu.

Kod oboljele osobe u kolektivu, a što uključuje vrtiće i škole, pri procjeni se uzimaju u obzir razni čimbenici koji povećavaju ili smanjuju rizik za širenje bolesti u kolektivu, a koji uključuju: je li osoba imala simptome, koliko je dugo trajao kontakt oboljelog i kontakata, koliki su fizički razmaci među osobama, kako se provode i nadziru preventivne mjere (osobna higijena – pranje ili dezinfekcija ruku, higijena prostora, jesu li sudionici imali zaštitne maske, provjetranje/ventilacija prostorija), kakva je bila aktivnost i okruženje u vrijeme kontakta (je li prostorija bila prenapučena, jesu li se sudionici kretali po prostoriji, jesu li sudionici šutjeli, govorili ili pjevali, jesu li bili otvoreni prozori itd.), pojavnost bolesti u populaciji (broj novooboljelih i transmisija bolesti u navedenom području i dr.).

Uzimajući u obzir gore navedeno, pri utvrđivanju bliskih kontakata i mjere zdravstvenog nadzora u samoizolaciji u kolektivu su moguće slijedeće situacije, ovisno o okolnostima:

- A) cijeli kolektiv (razredno odjeljenje, vrtićka grupa) u samoizolaciji
- B) samo osobe u neposrednoj blizini oboljelih u samoizolaciju (npr. učenici u susjednim klupama)
- C) pojačani nadzor zdravstvenog stanja, pojačane preventivne mjere, dobrovoljna samoizolacija

Prilikom procjene postupka prema kontaktima oboljelog djeteta u kolektivu potrebno je uzeti u obzir:

- klinička slika oboljelog djeteta/djelatnika – ako je oboljelo dijete asimptomatsko, manja je šansa da je zarazilo kontakte, nego ima simptome (kašlje, kiše, šmrca, ne primjenjuje respiratornu higijenu)
- tjelesna udaljenost među učenicima i učenicima i nastavnicima, provjetravanje učionice te smještaj oboljelog učenika/djelatnika u razredu – ako razred nije prenapučen odnosno postoji razmak među učenicima najmanje 1,5 m i ako je prostorija dobro i redovito provjetravana ili su otvoreni prozori, šansa za zarazu je manja
- u višim razredima (5.-8. razred osnovne škole i srednja škola) – podatak o tome je li učenik nosio pravilno masku – manja je šansa da će oboljeli prenijeti infekciju na ostale učenike ako je ispravno nosio masku.
- mijenjaju li djeca raspored sjedenja u razredu (zbog ovoga je nužno da škola/razrednik zna raspored sjedenja učenika, te da svaki učenik uvijek sjedi na istom mjestu pa čak i kada razredni odjel promjeni učionicu; kod dopunske, dodatne, izbornih predmeta i drugih oblika nastave u kojima se miješaju razredni odjeli, svaki učenik treba sjediti uvijek na istom mjestu a nastavnik treba znati raspored sjedenja).
- preventivne mjere koje se provode u vrtićima i školama (tjelesni razmak, higijena, provjetravanje...) - ako se pravilno i dosljedno primjenjuju, smanjuju rizik prijenosa bolesti u kolektivu
- utvrđivanje bliskih kontakata izvan nastave/učionice (djeca istog ili drugog razreda s kojom se oboljelo dijete družilo izvan nastave)

Ako postoje čimbenici koji u idealnim uvjetima provođenja preventivnih mjera smanjuju rizik prijenosa infekcije, u nekim slučajevima neće biti potrebno određivati mjeru zdravstvenog nadzora u samoizolaciji za cijeli razred/vrtićku skupinu.

1. Postupak s bliskim kontaktima jednog učenika/djeteta oboljelog od COVID-19, koji se zarazio izvan škole/vrtića, a bio je na nastavi/u vrtiću u vrijeme zaraznosti

Ne preporučuje određivati samoizolaciju cijelom razredu u slučaju jednog oboljelog učenika, već samo njegovim bliskim kontaktima. Ostalim učenicima je nužno pratiti njihovo zdravstveno stanje u bliskoj suradnji s nadležnim liječnikom školske medicine.

Popis učenika koji su u vrijeme pojave znakova bolesti i 48h prije toga, kao i na dan pozitivnog testa i 48h prije pozitivnog testa:
sjedili blizu oboljelog (pozitivnog) učenika (unutar polumjera od 2m)
družili se s oboljelim (pozitivnim) učenikom

škola dostavlja nadležnom školskom liječniku/epidemiologu

U vrtićima nije moguće održavati tjelesnu udaljenost i izbjegavati bliske kontakte među djecom, no s obzirom da se smatra da mala djeca nisu jako učinkovita u prijenosu bolesti, u slučaju jednog djeteta koje se najvjerojatnije zarazilo izvan dječjeg vrtića nije uvijek nužna samoizolacija za cijelu vrtićku skupinu. Važno je uvijek pratiti zdravstveno stanje djece vrtićke skupine, tijekom 14 dana od izlaganja oboljelom djetetu.

Važno je osigurati testiranje na SARS-CoV-2 prilikom pojave simptoma koji bi mogli upućivati na COVID-19 za djecu iz vrtićke skupine ili učenike razrednog odjela u kojem se pojavilo oboljelo dijete: uputnicu za testiranje treba izdati izabrani liječnik pedijatar/obiteljski liječnik kojemu se obavezno treba javiti roditelj djeteta koje je razvilo znakove bolesti ili, primjerice za učenike u učeničkim domovima, liječnik školske medicine.

Roditelji imaju obavezu:

- Zadržati dijete kod kuće u slučaju pojave znakova bolesti koji mogu upućivati na COVID-19.
- Zadržati dijete kod kuće (ne upućivati dijete u odgojno-obrazovnu ustanovu) od trenutka kada liječnik za bilo kojeg člana kućanstva utvrdi da je potrebno testiranje na COVID-19 radi znakova bolesti, do zaprimanja rezultata testa te kod pozitivnog nalaza. Dijete može krenuti u odgojnu-obrazovnu ustanovu ako je rezultat testa ukućana negativan ili po završetku djetetove samoizolacije.

2. Postupak s kontaktima u slučaju prijenosa bolesti u razrednom odjelu ili vrtićkoj skupini

Pojava bolesti u jednog ili više djeteta vrtićke skupine ili razrednog odjeljenja, za koje se procjeni da je posljedica kontakta s ranije oboljelim djetetom vrtićke skupine ili razrednog odjeljenja, ukazuje na učinkovit prijenos infekcije s prvooboljelog djeteta i povećava rizik zaraze za ostalu djecu u tom razredu/skupini.

U tom slučaju **pri pojavi simptoma drugog djeteta** treba cijeloj vrtićkoj skupini ili razrednom odjeljenju odrediti samoizolaciju uključujući osoblje/nastavnike koji su bili u kontaktu s oboljelom djecom, do dobivanja nalaza testiranja djeteta. Ako se djetetu sa simptomima laboratorijski utvrdi COVID-19, skupina/razred ostaju u samoizolaciji, a ako se djetetu ne potvrdi COVID-19, ostali učenici/djeca se mogu vratiti u vrtić/školu.

Dodatne napomene:

Ako postoji mogućnost, preporučuje se da zavodi za javno zdravstvo organiziraju povremeno/periodičko testiranje najbližih kontakata oboljelog djeteta radi procjene proširenosti infekcije u skupini/razredu (uzorak za testiranje zavodi mogu odabrati metodom slučajnog uzorkovanja ili na drugi epidemiološki opravdan način primjerice kod grupiranja znakova bolesti).

Samoizolaciji ne podliježu cijepljene osobe (14 dana do 9 mjeseci nakon završetka cijepljenja), osobe koje su preboljele COVID-19 unazad devet mjeseci, kao i osobe koje su preboljele i primile jednu dozu cjepiva u osam mjeseci od početka bolesti i to devet mjeseci od primitka cjepiva.

¹ Upute za sprječavanje i suzbijanje epidemije bolesti COVID-19 za rad predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola u školskoj godini 2021./2022. <https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Upute-za-sprje%C4%8Davanje-i-suzbijanje-epidemije-bolesti-COVID-19-vezano-uz-rad-pred%C5%A1kolskih-ustanova-osnovnih-i-srednjih-%C5%A1kola-u-%C5%A1kolskoj-godini-2021.-2022.-1.pdf> (26.8.2021.)

² Postupanje s oboljelima, bliskim kontaktima oboljelih i prekid izolacije i karantene <https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Postupanje-s-oboljelima-bliskim-kontaktima-oboljelih-i-prekid-izolacije-i-karantene-5.pdf> (15.7.2021.)